

TRIBUNA

JAUME BARTUMEU CASSANY

Conseller general i membre del consell nacional de Socialdemocràcia i Progrés d'Andorra

Dades que desvien l'atenció dels problemes de la joventut

En els darrers dies el Govern de DA està tirant coets de comunicació assegurant que s'han creat moltes empreses noves i que hi ha un paquet de milions d'euros d'inversió estrangera que van arribar a Andorra durant l'any passat.

Em sembla un error i també una enganyifa que es vulgui albirar una mena de sortida del túnel amb un creixement inexistent que segueix reiterades caigudes de renda. O que es llancin les campanes al vol davant l'evolució estadística de la desocupació, sense gens ni mica de creació d'ocupació neta, ni que sigui de la provisional, és a dir dels temporers de la neu.

Tots sabem que la marxa de l'economia andorrana no està a les mans del Govern. El Govern d'Antoni Martí, ridiculitzat per un departament d'Estadística que sembla dedicar-se al joc de *si l'encerto, l'endevino*, va diagnosticar però no compta amb l'autonomia suficient en la política econòmica per dur a terme una proposta de futur.

És ben evident que l'evolució econòmica a curt termini dependrà del que passi amb la demanda exterior, dels visitants que procedents del sud arribin a Andorra i si aquella arribada fa augmentar el consum privat.

Mentre el Govern es concentra en l'explicació interessada d'aspectes en els quals al capdall pot incidir ben escassament, la majoria de DA oblidava els problemes que s'agregen dia a dia.

S'esquerdan les bases de la cohesió social i augmenta la desigualtat a mesura que la divergència en renda i riquesa es concreta cada vegada més en accés desigual a l'educació, a la cultura i als hàbits saludables.

Aquesta evolució sembla que és del gust de l'entorn de la majoria actual, cosa que previsiblement augmentarà la diferència social en l'esperança de vida.

I escoltant Caritas Andorrana ens adonem que s'acumulen bosses de pobresa que no emergeixen i per a les quals els gestors de la despesa social no tenen cap capacitat de resposta, ni preventiva ni reactiva.

Mentrestant, les polítiques actives d'ocupació poden esperar, els cicles formatius no milloren i la renda mitjana dels joves disminueix, especialment ponderant la seva aleatorietat i el retard en l'accés al mercat de treball.

La renda disponible dels joves d'Andorra es fa miques davant el cost de l'habitatge, les dificultats d'accés al crèdit, i la topada amb l'economia formal i real, que generi pensions futures. En aquest escenari és molt i molt difícil pensar en la necessària emancipació familiar.

A Andorra cada dia aflora més el desequilibri entre generacions. En la història europea recent, també a Andorra, el mercat compensava els joves per la seva millor formació i productivitat.

I la despesa pública, finançada pel jovent que treballava, permetia fer jugar l'efecte solidari donant benestar als més grans mitjançant les polítiques socials.

Ara a Andorra una cosa ja no va amb l'altra.

Per això, davant l'absència d'indisicis que Andorra trobi un nou camí de creixement i prosperitat, o de voluntat de refoçalitzar les polítiques públiques, ens sembla una pèrdua de temps discutir sobre unes estadístiques ben poc sinceres.

La sociòloga francesa Colette Bec acaba de publicar un interessant treball, *La Sécurité sociale une institution de la démocratie*, que fa un recorregut històric dels setanta anys d'una bonica idea i de les dificultats de posar-la en pràctica.

En una entrevista que publicava l'edició de *Le Monde* de divendres passat, 31 de gener, Colette Bec explicava que a França el naixement de la moderna seguretat social, l'any 1945, només s'entén en relació amb la voluntat "...d'organitzar una societat sobre bases justes i solidàries, que permetin als ciutadans d'exercir plenament la seva llibertat".

I prosseguia dient que la seguretat social "...és, en això, molt assemblada a una institució com l'escola: està pensada per alliberar les persones dels determinismes. No es tracta doncs, només, de

protegir el món del treball, sinó tota la societat".

En aquella entrevista de *Le Monde* es recordava Pierre Laroque (1907-1997), fundador de la Seguretat Social francesa, que deia que la seguretat social significava la seguretat "en la societat i per la societat".

Ho explicava molt bé Joan Subirats a l'edició catalana d'*El País* del 24 de novembre del 2013, de la guerra europea es va sortir el 1945 amb la idea (reflectida constitucionalment en diverses cartes magnès) "...que sense la intervenció dels poders públics la llibertat i la igualtat no serien efectives".

I com assenyalava el catedràtic català de ciència política i investigador de la Universitat Autònoma de Barcelona, la clau del problema actual és que ara, "implícitament o explícitament, es relacionen els problemes actuals amb les polítiques que es van construir en el seu moment per protegir els més desfavorits".

Efectivament, no hi ha dia sense que des del Govern d'Antoni Martí o des d'instàncies vinculades als interessos dels grans grups econòmics i financers no se'ns recordi que les reformes de la tisorada social han de continuar. Mai no hem negat que en el sector públic hi ha molta feina per millorar. Però alguna cosa haurem de dir també sobre el sistema fiscal i la creixent insolidaritat dels que més tenen.